

SLOVENE

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

== Ilustrati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat 15 "
 za trikrat 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabavale, smrtnele itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 viz.
== Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 viz.
 Izdaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pred novimi dogodki v Albaniji.

Laško vojno brodovje ob albanskem obrežju.

Rim. Agencija Stefani poroča: Vojna ladja Dandolo, katero je spremljal torpedni čoln Climene, je dne 25. oktobra priplula v Valono, kjer sta že vojni ladji Ogordat in Dardo. Dandolo je pripeljal s seboj oboje, ki bo v Valoni v sporazumu s krajevnimi oblastmi uredilo sanitetni in pomožni oddelek za olajšanje bede med epirotskimi begunci. Italija je sanitetne postaje že prej v Skadru in Draču uredila.

Vojna ladja Calabria, kateri se bo pridružila še Aetna, je že začela križariti ob obalah srednje Albanije, da prepreči vtihotapljenje orožja, municije in izkrcavanje oboroženih oseb. Izkazalo se je, da se nameravajo podvzeti akcije, ki kršijo londonske sklepe o nevtralizaciji Albanije.

Turinska Stampa piše, da je položaj v Valoni postal neznosen. Prebivalci stoje na straži na obrežju in čakajo hrepeneče laških ladij. Epirotski begunci, ki so morali veliko prestatii vsled slabega vremena, so iskali varstva v dveh mošajah, odkoder so jih s silo izgnali. Zato je dal laški admiral izkrcati oboroženo moštvo torpednega lovca Agordat in dosegl, da je izdal valonski guverner na prebivalstvo razglas, v katerem se grozi z obstreljevanjem mesta od strani ladje Agordat, če ne bodo šli beguncem na roko.

Gazzeta del Popolo pa piše, da sklepa iz nekega rimskega poročila, da Italija pravzaprav ne misli zasesti Valone. Italija ne namerava v imenu Evrope nobene akcije, ki bi ji roke vezala, braniti hoče samo begunce, in proti temu nima Evropa ničesar. Laško opirališče je otok Saseno v vzhodu v valonski zaliv.

Secolo se boji najhujšega za bodočnost Italije, če Valono zasede. Valona sama je v vojaškem oziru brez pomena, ako se istočasno ne zasede obal do rtiča Stylos. Nadaljno zasedanje in vzrok k zapletku je torej že dan.

Turško časopisje pa sodi, da se bo Italija izognila vsaki priliki za nesporazum z Avstro-Ogrsko glede na Albanijo. Če bi morala Italija posredovati, bi se omejila le na južno Albanijo, da se končajo grško-albanski spori.

Agence d'Athènes poroča, da so Albanci napadli dne 25. oktobra epirotski zbor Moschopolis. Epirotom se je posrečilo, da so napad odbili. Voditelj zbora Tripolitakis je v boju padel.

URADNO POROČILO O VALONSKEM VPRAŠANJU.

Rim, 22. oktobra. »Agenzia Italiana« objavlja o vprašanju glede Valone oficijozno noto, ki se glasi:

Trdovratni boji vzhodno od Przemysla. — Nemci in Varšava. — Nemška ofenziva v vzhodni Pruski.

V hudih bojih proti Rusom so naše čete zopet dosegle lepe uspehe. Pred Ivangorodom so dosedaj ujele 8000 Rusov in zaplenile 19 strojnih pušk, pri Jaroslavu, kjer so naši že prekoračili reko San, se je pa moral udati nek ruski polkovnik z 200 možmi. Boji vzhodno od Przemysla še niso zreli za odločitev. Vojni poročevalec »Reichspost« poroča, da bo odločitev padla najbrže na enem obeh kril pri Samboru ali pa pri Jaroslavu. Sedaj vozijo železniški vlaki veliko ranjencev in množice ruskih ujetnikov proti Ogrski.

Pri zasledovanju čez Kőrösmező v Karpatih vrženih Rusov so došle naše čete do Pasienicze jugovzhodno od kraja Nadworna ob Črni Bistrici, ki se nad Stanislawom izliva v Dnjester. Tudi pri kraju Zalucze ob gališko-bukovinski meji jugovzhodno od Sniatyna, ki leži ob reki Pruth so naše čete vrgle Ruse nazaj, tako da je sedaj Bukovina do Prutha prosta Rusov.

O tem, kakšna da je ali bi naj bila akcija Italije z ozirom na valonski problem, so se zadnje dni nele razširjale docela nenatančne in svojevoljne vesti, marveč izrekale so se tudi sodbje in dajala pojasnila, ki morajo napolniti z začudenjem vsakoga, ki pozna tudi le površno ono velikansko važnost, ki jo ima seveda za Italijo tak problem. In zdaj pa zdaj je kdo prišel celo tako daleč, da je zanikal ali kakorsibodi oporekal razlogom, za nas življenskega pomena, glede svobode in varnosti naše dežele v Jadranskem morju.

Po tem uvodu mislimo, da bo nasproti vztrajajočim vestem in vtiskom, ki ne odgovarjajo resnici, koristno povedati, kaj izhaja iz vsega tega kot resnično stanje uredb in stvari.

Pred vsem treba točno označiti, da je akcija Italije za Valono, kakoršna koli ta akcija bodi, popolnoma tuja kruti vojni, v katero je padel tolik del Evrope, in tuja sklepom, ki jih vtegne določiti konec te vojne. Dosledno bi akcija Italije glede Valone ne bila in ne mogla biti čin, ki bi bil na eni strani stvari v nasprotju z določbami londonske konference in z druge strani pa tak čin, da bi mu oporekala katera izmed veselil, ki so podpisale dotični zapisnik.

To, kar je Italija sklenila storiti, ni torej, kakor se je govorilo in hočejo, da bi se verjelo, zasedenje Valone, in vsled tega so neopravičene vse domneve in tudi skrbi zaradi obširnega premikanja vojaštva, zaradi pustolovskih dogodkov, bitk z manjšimi, raztresenimi krdeli in podobnih, več ali manj vznemirjajočih in učinkujočih domnev. Marveč Italija zahteva, v zvezi z neprestanimi in natančnimi navodili in dobro znanim ravnanjem, ki jih je dežela vedno odobraval, da njene pravice in njene najvišje koristi ne trpijo nobene škode, ter ne namerava drugo nego njih varstvo. Mi torej iz tega bistvenega razloga — ki pomeni obenem tudi zagotovilo — ter iz človekoljubnih čustev, s katerimi nas navdaja krajevni položaj, posredujemo, ne da bi osvajali, marveč mi posredujemo, da smo navzoči in da istodobno nudimo jamstvo tam, kjer druge mednarodne činitelje vsled vojske pogrešamo.

Naša prisotnost v Valoni, pojasnjena v njenih pravih mejah, odgovarja torej popolnoma visokim dolžnostim sedanjega trenutka in koristim dežele, ki jih varuje in zanje jamči v vsakem slučaju, ne more pa povzročiti onih zapletkov, ki jih je lahka kritika te dni tako na široko slikala.

Na vzhodno pruskem bojišču so se danj Nemci pričeli z ofenzivo proti reki Njemen in prodirajo proti Avgustovu. Rusi bodo kmalu morali proti tej ofenzivi poslati močne čete, posebno ker nemške čete prodirajo tudi proti Ossowiccu. Nemška ofenziva namreč ogroža železniško progo Varšava-Bjelostok, ki je zelo važna dovozna železnica za rusko glavno armado, ki stoji ob srednji Visli.

V vseh bojih proti Rusom nastaja poleg vedno večjega števila ruskih ujetnikov okoliščina, ki za Rusijo veliko pomeni: močno znižanje ruskega materiala na topovih, strojnih in ročnih puškah. Po površnem računu so dosedaj naše in nemške čete vzele Rusom že nad 1500 topov in strojnih pušk ter na stotisoče ročnih pušk. Nadomestek teh zgub pa za Rusijo ni tako enostaven. Francoska (Schneider-Creuzot) ne pride več v poštev, pravtako ne Krupp in tudi prevoz angleških ladij-

skih topov čez edino pristanišče ob Belem morju ne bo več dolgo trajal, če sploh še more Angleška za drag denar odstopiti Rusom kaj svojih topov. Rusom preostajajo le še Putilove tovarne, ki pa ne izdelujejo vseh vrst orožja.

V Galiciji in na Ruskem Poljskem je pravtako kakor na zahodnem bojišču. Poroča se semtertja o prodiranju na posameznih točkah, na odločilnih mestih pa bitka stoji. In med tem ko na obeh straneh pokopavajo mrtve in prevažajo ranjence v lazarete in bolnišnice, kjer stopi v veljavo umetnost kirurgije, da omili strašno učinkovanje orožja, se na vseh straneh pošiljajo nove čete v bojno črto, da bi izsilile odločitev...

× × ×

Berolin, 26. oktobra. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča: Na vzhodnem bojišču napreduje naša ofenziva proti Avgustovu.

Pri Ivangorodu stoje boji za nas ugodno. Odločitev še ni padla.

× × ×

Dunaj, 27. oktobra. Uradno se razglša:

V bojih pred Ivangorodom smo dosedaj ujele 8000 Rusov in zaplenili 19 strojnih pušk.

Poleg Jaroslava se je moral nek ruski polkovnik z 200 možmi udati.

Pri Zalucze (jugovzhodno od Sniatyna) in pri Pasieniczi (jugovzhodno od Nadworne) je bil sovražnik vržen nazaj.

V splošnem je položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

× × ×

URADNO RUSKO POROČILO.

Stockholm, 26. oktobra. Zadnji iz Peterburga došli komunikacije ruskega generalnega štaba se glasi: Da smo ustvarili za naše operacije varno opirališče, smo sklenili naše bojne sile zbrati na desnem bregu Visle. Posrečilo se nam je, da smo s pomočjo močnih konjeniških oddelkov, katere je podpirala infanterija, prikrili sovražniku težavno umikovalno gibanje. Več naših armadnih zborov je bilo prisiljenih v hitrih pohodih med hudim dežjem in po slabih potih iti do 200 vrst (okoli 240 km) nazaj.

Istočasno se je posrečilo Nemcem, ki so nadaljevali z ofenzivo, približati se srednji Visli in pravtako so mogle avstrijske čete, ki so korakale proti severu, priti na levi brez Visle in se tako bližati varšavskim utrdbam. Nato se je sovražnik, ki je dobil številna ojačenja artiljerije, utrdil. Dne 13. oktobra so napravili Nemci pri Varšavi močan sunek. S pomočjo železnice so dobivali vedno nove čete. Bojevali so se z izredno hrabrostjo na črti Blone-Pjasečno (jugovzhodno od Varšave) in ponovili dne 17. in 18. oktobra energičen napad, ki pa ni uspel.

Po sedemdnednih bojih so pričeli Nemci 20. oktobra izpraznjevati svoje utrjene postojanke, ker je bilo njihovo levo krilo pri Novožeorgijevsku obkoljeno in je tako nastala nevarnost za nemško desno krilo pri Gori Kalvariji (ob Visli jugovzhodno od Varšave). Naše čete stoje v zmagovitih bojih z nemškimi prednjimi četami in razvijajo svojo ofenzivo ob celi bojni črti.

BOJI VZHODNO OD PRZEMYSLA.

Berolin, 26. oktobra. Vojni poročevalec Adelt poroča: Vzhodno od Przemysla se boj nadaljuje, pri čemer dobiva bojna črta obliko polmesca, katerega notranja stran leži pred Przemyslom, medtem ko se severni in južni konec raztezata proti vzhodu, da ogrožata Ruse ob krilih.

300 RUSKIH TOPOV NE MORE V BOJNO ČRTO.

Berolin, 26. oktobra. Vojni poročevalec Lenard Adelt poroča: Številni ruski ranjenci pripovedujejo, da pred Chyrowom 300 ruskih topov, ki so jih poslali za ojačenje, ne more priti v bojno črto, ker jih pri vsakem poskusu vzame v hud ogenj avstrijska artiljerija.

PRED VARŠAVO.

Berolin, 26. oktobra. »Daily Telegraph« poroča iz Peterburga, da so se najljutejši boji bili le nekaj milj zahodno od Varšave. Po gozdovih so se vršili obupni bajonetni napadi. Marsikatero vas so Nemci ponovno vzeli in Rusi zopet osvojili. Na različnih točkah so imeli Rusi zelo težke izgube. Nek polk je tekom boja trikrat dobil novega poveljnika.

OBKOLITEV VARŠAVE.

»B. Z. am Mittag« poroča 26. t. m., da so prodrli Nemci do 12 kilometrov pred Varšavo.

BOMBE NEMŠKIH AVIATIKOV UBILE V VARŠAVI V DVEH DNEH 100 LJUDI.

Preko Haaga se poroča iz Varšave: Bombe, ki so jih metali nemški aviatiki na Varšavo, so ubile prvi dan 44, drugi dan pa 62 ljudi.

PANIKA V VARŠAVI.

Krakov, 27. oktobra. »Nowa Reforma« poroča iz Varšave, da je ondi izbruhnila strašna panika, in to ne samo med ljudstvom, marveč tudi med oblastniki. Ranjence v vsi naglici prepeljavajo drugam, večinoma v Litavo, kamor beži tudi civilno prebivalstvo.

ZA 48.000 UJETNIKOV PROSTORA NA ZGORNJEM AVSTRIJSKEM.

Linc. Na Zgornjem Avstrijskem je pripravljeno prostora za 48.000 ujetnikov. Prvi transport, 2000 ljudi je že prišel.

× × ×

NAŠ CESAR GALIČANOM IN BUKOVINČANOM.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. ur.) »Das našnja« Wiener Zeitung« objavlja sledeče Najvišje ročno pismo: Ljubi grof Stürgkh! Vojno stanje, ki nalaga vsemu prebivalstvu monarhije občutne žrtve, teži osobito po vojnih operacijah prizadeta ozemlja Galicije in Bukovine. Z globoko žalostjo me je preprijala nesreča, ki je zadela te kraje. Zvesti moji podaniki, ki so ogroženi v svoji osebni varnosti, v mirni posesti podedovane grude, v trgovini in obrti, naj bodo zagotovljeni, da sočustvujem očetovsko z njimi. Pričakujem od njihove domoljubne vztrajnosti, da srčno prenoso naloženo jim preizkušnjo in trdni zavesti na boljše in popolno varno bodočnost, ko bodo možato sodelovali, da se zacelijo rane domačega gospodarstva življenja. Naročam svoji vladi, da posebno skrbi za po vojski posredno obiskane dežele in da skupno s poklicanimi krajnimi činitelji potrebno ukrene, da se olajša beda. Popolno zaupam, da ko premaga prebivalstvo s to pomočjo silo trenutka, v kateri naj potolaženo zaupa na mojo nadaljnjo skrb, bo kmalu v stanu, da vzravna zadano škodo splošnemu blagostanju in da pridobi zopet trdne temelje za blagodejen razvoj njih kulturnega življenja.

Dunaj, 25. oktobra 1914.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

× × ×

SLABO VREME IN SNEG POVZROČILO, DA SO ZAPUSTILI RUSI BUKOVINO?

Ruski generalni štab poroča, da so se umaknili Rusi iz Černovic radi slabega vremena in snega. V vojni povestnici je nekaj čisto novega, da se dobra in važna postojanka radi slabega vremena in snega zapusti. Če bodo Rusi nadaljevali to taktiko, se morajo umakniti pač v Indijo čez Himalajske gore, kjer ni snega.

RUSI POSLALI PROTI AVSTRIJI SALONSKO KOZAKE, DIVJE KOZAKE PA NA PRUSE.

Iz Sanoka se poroča, da so pripovedali ruski častniki, ki so bili na Sa-

noku, da so bili odposlani proti Avstriji le olikani deli ruske armade; proti Avstriji odposlani kozaki so sposobni za salon; »divje« kozake so odposlali pa proti Prusom.

× × ×

MESTO SANOK ZOPET ZASEDLI AVSTRIJCI.

Krakov, 26. oktobra. »Nowa Reforma« poroča iz Sanoka: Ko so Rusi zasedli mesto, je ruski general Chitrow naložil prebivalstvu 10.000 K vojne kontribucije in zaprl 5 talcev. Še istega dne je mestni župan izročil generalu 13.000 kron — vsekakor v ruskih bonih, ki jih je prebivalstvo dobilo od Rusov namesto plačila. To je generala zelo razsrdilo ter je grozil, da bo dal mesto obstreljati. Tedaj se je prikazal nad mestom avstrijski aeroplan in na mesto metal listke z vsebino: »Pridemo kmalu!« To je dalo prebivalstvu novega poguma. Nenadoma so Rusi odšli in kmalo nato so prišli v mesto huzarji, ki jih je prebivalstvo vrisakaje sprejelo. Meščani so nato izdali vsa ruska skrivala in neki Sanoščan je iz lovsko puško sam ustrelil 9 kozakov. Ko so Rusi zvedeli za to, so hoteli mesto bombardirati z višine Glinicka. A predno so mogli svojo namero izvesti, so dospele močne avstrijske čete in jih pregnale iz njihovih postojank; mesto Sanok je bilo rešeno.

O SVOJEČASNEM RUSKEM VPADU NA ZG. OGRSKO.

Krakov, 26. oktobra. »Nowa Reforma« poroča iz avtentičnega vira naslednje podrobnosti o ruski invaziji na Ogrsko: Ko so se poljski legionarji bližali zgornjemu delu reke Tise, so bili Rusi, ki so bili vpadli čez uzsoški in vereški prelaz v komitatu Ung in Bereg že popolnoma pregnani nazaj čez Karpate. Pač pa so bile še na Ogrskem one ruske sile, ki so z dvema konjeniškim divizijama, artiljerijo in več pehotnimi bataljoni vpadle čez Kőrösmezőv v marmaroški komitat. Rusi so razdelili svojo moč v tri oddelke: Prva skupina je bila pri Ökermezőju in se je ondi upirala 14 dni, dokler ni bila za Majdanko z velikimi izgubami vržena nazaj. Najdlje je prodrla tretja ruska skupina, ki je dospela na Sedmograško v bistrski komitat. To skupino je razgnala črna vojska. Druga in najmočnejša skupina je šla po dolini reke Tise do južno od Kőrösmezőja ob železniški progi. Ta skupina je zasedla Marmaros-Sziget in je grozila z ofenzivo proti Marmaros Nemethu v smeri proti Debrecinu. Po trdovratnih bojih v katerih so imeli Rusi velike izgube, so bili vrženi iz Marmaros-Szigeta. Tekom nadaljne akcije, je bil del Rusov odrezen in razkropljen, nato pa v malih skupinah polovljen. Glavna ruska moč je bila prisiljena k neprestanemu umikanju; pri Rahi se je ustavila k zadnjemu odporu, a bila tudi to pot poražena in odločilno razkropljena.

× × ×

GENERAL LIEBERT GUVERNER V LODZU.

Berolinska »Post« poroča, da je imenovan za guvernerja v Lodzu znani parlamentarec general Liebert.

NEMŠKA UPRAVA V OKUPIRANIH DEŽELAH RUSKE POLJSKE.

Posebni poročevalec »Vossische Zeitung« piše z Rusko Poljskega: V krajih Ruske Poljske zasedenih od Nemcev, je izdelala nemška uprava že ogromno delo. Kolikor je le mogoče, se skrbi za snago. Ceste se morajo redno pometati, odvajalni jarki se morajo dvakrat na teden razkužiti z apnom. Upravičena čustva ljudstva se upoštevajo. Za rubelj se je uvedel pris. kurz 2 mark, za zlati rubelj 2 marki 15 fenigov. Graditi so pričeli zelo obsežno telefonsko omrežje, ki služi zdaj le še vojaškim namenom, a ki se kmalu otvori rednemu zasebnemu prometu v celi vrsti mest.

× × ×

V RUSKEM VJETNIŠTVU.

V lublinski bolnišnici je umrlo nad 100 ranjenih avstrijskih vojakov, katerih imena so znana; nadalje je umrlo 115 ranjenih avstrijskih vojakov, katerih imena niso znana. Umrli sta med drugimi nadporočnika Seifeld in Anton Caba in vojak Mihael Trebner in Ivan Seidel.

Z južnega bojišča.

Budimpešta. Tukajšnji listi poročajo iz Sofije: Po vesteh iz Niša so napadle zopet avstrijske čete Srbe pri Gučevu, južno od Loznice. V uradnem srbskem poročilu pravijo, da se je avstrijskim četam posrečilo iz neke srečno izbrane topniške pozicije obsuti z groznim ognjem srbske čete, katere so zasedle pozicije zahodno od Zazovice na Riekerskem potu. V srbskem poro-

RUSKI VOJAŠKI VLAK SKOČIL S TIRA.

Iz Lodza na Rusko-Poljskem poročajo, da je ob priliki bitke pri Skiernowicach skočil s tira ruski vojaški vlak, ki je vozil proti Varšavi. Podminiran je bil namreč železniški most čez reko Rafka.

RUSKI OKLOPNI VLAK PONESREČIL.

Krakov, 26. oktobra. »Nowa Reforma« poroča po »Rozwoju« iz Lodza: Pri Skiernowicach je skočil s tira ruski oklopni vlak, ki je vozil v Varšavo. Katastrofo je povzročil podminiran most. Število žrtev je zelo veliko.

× × ×

DRUGI ZBOR UKRAJINSKIH STRELCEV.

Dunaj, 25. oktobra. Osrednje vodstvo prostovoljnih ukrajinskih siških strelcev je v svoji zadnji seji, 15. t. m., na Dunaju sklenilo, da se organizira še drugi zbor prostovoljnih ukrajinskih strelcev. Ukrajinski prostovoljski zbor »Sič« se je v karpatskih bojih sijajno odlikoval, kar je avstrijski generalni štab v svojem poročilu pohvalno povdaruil. Ker se večina beguncev iz Galicije nahaja v zapadnih deželah monarhije, je osrednje vodstvo, prostovoljnih ukrajinskih strelcev svoj sedež začasno preneslo na Dunaj. Prostovoljne darove je pošiljati blagajniku Omelanu Bačinskij, gimn. učitelj, Dunaj XVIII., Gentzgasse 25, I. nadst., vrata 16. Ta razglas sta za centralno vodstvo podpisala dr. Kyrylo Trylowskyj in Woldemir Temnyckij.

PODMARŠAL KUSMANEK UKRAJINSKIM STRELCEM.

Dunaj, 26. oktobra. Organizacijski odbor ukrajinskih siških strelcev je poslal przemyslskemu poveljniku podmaršalu Kusmaneku naslednjo brzojavko: Slavnemu branitelju ukrajinskega knežjega mesta in njegovim hrabrim četam najtoplejša zahvala in gromoviti ukrajinski »Zdorowi buli!« Za organizacijski odbor ukrajinskih siških strelcev predsedstvo: državni poslanec dr. Kyrylo Trylowskyj, Woldemir Temnyckij. — Na to je došel naslednji odgovor: »Najlepše se zahvaljujem za pozdrave, ki ste jih v imenu organizacijskega odbora ukrajinskih strelcev poslali meni in posadki. Kusmanek, fml.«

× × ×

PRAVOSLAVNA PROPAGANDA MED RUSINSKIMI UJETNIKI NA RUSKEM.

»Ukrainische Nachrichten« poročajo, da je »Gališko-ruska družba« zainteresirala rusko vladu in ruske nacionalistične kroge za ujetje gališke Ukrajince. Sklenilo se je med ujetniki začeti z rusko-narodno in pravoslavno propagando. V to svrhu so mednje poslali več popov s primerno »literaturo«. Popje agitirajo med ujetniki za prestop v pravoslavje že med vožnjo na določeno mesto.

NADŠKOF SCEPTYCKI NA RUSKEM.

Dunaj. Nadškofa in njegovega kaplana so odpeljali Rusi iz Lvova dne 3. septembra v Kijev; odtam v Nižji Novgorod in 14. oktobra v Kursk. Pred njegovim stanovanjem stražita dva orožnika. Vsaka zveza z zunanjim svetom mu je prepovedana.

PROTI NEMCEM NA RUSKEM.

Kakor poročajo poljski časopisi, delujejo po celi Rusiji agitatorji, ki hujskajo ljudstvo in oblasti proti Nemcem. Na čelu temu stoji »Novoje Vremja«, ki poziva vladu, da naj vse Nemce brez izjeme, četudi so ruski državljani, izžene iz zapadnih gubernij in jih deportira v najoddaljenejša sibirski in srednjeazijske pokrajine. Dalje zahteva navedeni list, da se enkrat za vselej napravi konec nemškim naselbinam v Rusiji. Njihova posestva naj se zaplenijo in razdele ruskim kmetom. Po mnogih krajih, kjer bivajo Nemci, so nemška društva razpuščena in njihovo premoženje zaplenjeno.

LAKOTA V RUSIJI.

»Ukrainische Nachrichten« poročajo, da je med 14 ruskimi gubernijami, v katerih se je slaba letina uradno dognala, tudi nekaj južnoruskih, to je ukrajinskih pokrajin. Primanjkuje žita in krme za živino.

čilu pravijo, da so avstrijske čete iz višine Bežanija bombardirale Topčider, kakor tudi savsko in donavsko obrežje pri Belgradu. Tudi neki avstrijski monitor je od zemunske strani zelo uspešno bombardiral srbske pozicije. Srbi so bili prisiljeni, da privlečejo proti monitorju težke topove, ali se je monitor srečno umaknil.

× × ×

GENERAL AUFFENBERG NA JUŽNEM BOJIŠČU?

Monakovo. Več nemških listov poroča, da bo general Auffenberg najbrže po svoji ozdravitvi prevzel na južnem bojišču poveljstvo.

CESARJEVO ODLIKOVANJE BOSENSKIH VOJAKOV.

Dunaj. Bosanci so dobili od Njegovega Veličanstva nagrado v znesku 1000 kron, ker so vzeli nekaj srbskih topov. Bosanci pa niso hoteli vzeti te nagrade, ampak so, zahvaljujoči se svojemu kralju, poslali to nagrado otrokom onih, kateri so padli v boju.

Kako se je ponesrečil naš donavski monitor.

Graški listi priobčujejo: Neki v Budimpešti dne 25. t. m. došli strojni podčastnik monitorja »Temes« pripoveduje »Az Estu«: Dne 22. oktobra je bil odposlan monitor »Temes« iz Šabca na poizvedovanje proti Kupinovu. Poizvedovalna črta je bila dolga 50 km. Monitor je tudi došel v Kupinovo. Med vožnjo ga je brez uspeha obstreljevala srbska artiljerija in pehota. »Temes« je odgovarjala z velikim uspehom na ogenj in je uničila sovražniku nekaj strojnih pušk. Ko se je uspešno končalo

Pred odločitvijo bojev ob kanalu Yser. — Angleške ladije se umaknile. — Boji za Belfort.

Na severo-zahodu moramo razločevati dva bojišča, ki sicer drugo na drugo mejita, vendar pa ima vsako bojišče svojo strategično nalogo: najbolj severno bojišče od morja pri Nieuportu ob kanalu Yser do Yperna in južno od tega ležeče bojno polje na črti Bailleul—Armentieres zahodno od Lille. Na prvem bojišču gre za odstranitev ovir pri nemškem prodiranju ob obali najprej proti Dünkirchenu in nato proti Calais—Boulogne.

Nemška težka artiljerija je hitro napravila konec topničarskemu ognju angleškega brodovja. Zavezniki so zelo trdovratno branili prehod čez kanal Yser—Yper, vendar se je Nemcem posrečilo priti onstran tega kanala. Nemci imajo sedaj še komaj tri dnevne pohode do Calaisa. Nemir, ki vlada vsled tega v Londonu, je umeven. Dovož angleških čet se bo sicer lahko še vršil dalje proti jugu, vendar pa nastane nevarnost za Angleško samo, če se enkrat Nemci utrdijo v Calaisu.

Že nekaj dni se v poročilih nemškega glavnega stana ponavlja poročilo, da bitka stoji, to se pravi, da se vrše boji vedno na istih točkah. Na raznih posameznih točkah poskušajo armadni oddelki predreti sovražno bojno črto. Grante in šrapneli lete čez jarke, v katerih so zakopani vojaki in sejejo povsod smrt in pogubo. Tu en sunek, in krogle iz strojnih in ročnih pušk prasketajo in kose naskokuječe. Vojaki padajo, padajo na vseh straneh, kakor trava pod koso — padajo v množicah, vendar bitka stoji.

× × ×

Berolin, 26. oktobra. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča:

Zahodno od kanala Yser med Nieuportom in Dixmuidenom — oba kraja sta še v sovražnikovih rokah — so napadle naše čete sovražnika, ki se je udeležilo boja, je bilo vsled težkega artiljerijskega ognja prisiljeno se umakniti. Tri ladje so bile zadete. Celo brodovje je bilo nato 25. t. m. tako oddaljeno, da se ni videlo.

Pri Ypresu boj stoji.

Jugozahodno od Ypresa kakor tudi zahodno in jugozahodno od Lille je napad naših čet uspešno napredoval. V ljutih hišnih bojih so imeli Angleži velike izgube in so pustili v naših rokah 500 ujetnikov.

Severno od Arrasa se je ljut francoski napad vsled našega ognja ponesrečil. Sovražnik ima težke izgube.

URADNO FRANCOOSKO BOJNO POROČILO.

Francosko uradno poročilo z dne 23. oktobra ob 3. uri popoldne se glasi: Na našem levem krilu nadaljujejo znatne nemške sile, ki so bile že včeraj signalizirane, izredno ljute napade v ozemlju med morjem, kanalom in La Baséejem. V splošnem se je položaj zaveznikov vzdržal; če smo se morali na nekaterih točkah umakniti, smo na drugih napredovali.

Sovražnik je razvijal posebno delavnost tudi v ozemlju Arras in ob reki Somme. Severno in južno od te reke, posebno v ozemlju Kosières en Santerre, smo napredovali. V okolici Verduna in Pont-à-Morsona smo imeli nekaj delnih uspehov.

Z ostale fronte ni ničesar poročati. V splošnem se zdi, da razvija sovra-

poizvedovanje, se je »Times« vračala. Približno ob pol 1. uri ponoči, ko je plula ladja mimo Grahova proti takozvanim cesarskim otokom, se je začel strašen pok. Pod municijsko shrambo je razpočila mina, prednji del ladje je bil uničen. Ladja se je pričela potapljati, voda je vdrla v notranji del ladje. S strašnim pokom se kotel razpoči. Poveljniški most se nagne na stran, a ostane na površju; prostor s kotlom, municijska shramba, častniške kabine in prostor za moštvo so pod vodo. Stroji se takoj ustavijo, električna luč več ne svetli, ladjo zagrinja popolna tema. Vse to se je zgodilo v nekaterih minutah. 33 mož pogrešajo, večina je bila ubita, ko se je razpočil kotel. Med rešilnimi deli smo našli več razmesarjenih trupel in delov teles. Častniki so ostali pri življenju, ker so se nahajali po srečnem slučaju v poveljniškem stolpu ladje. Zjutraj se je s čolni pripeljala naša pehota k monitorju, da reši, kar je še bilo mogoče rešiti. Med neprestanim srbskim ognjem je bilo prepeljano rešeno moštvo v Jarak, od tu pa v Mitrovico, kjer so je oblekli v pehotne uniforme, ker je bilo skoraj brez obleke. Rešenih deset ranjencev so prepeljali v Rumo, ostala posadka se je pa prepeljala v Budimpešto. »Temes« je bila v službi, odkar je izbruhnila vojska in že dne 29. julija izstrelila prvi strel na Belgrad.

nik na večjem delu fronte, posebno pa med Severnim morjem in Oiso, nove napore s tem, da uporablja iz novih formacij sestavljene zборе z novoizvežanim moštvom, med katerim so nekateri še mladi, drugi pa precej stari. Častniki so vzeti iz vseh četnih oddelkov. (Kakor se vidi, bi Francozi radi oslabili presenetljivi vtis krepke nemške ofenzive in se zopet opogumili.)

Ponoči izdani francoski komunike se glasi: Akcija se je z veliko ljutostjo nadaljevala, zlasti krog Arrasa, čete so na več točkah krog La Baséeja izgubile teren, pridobile pa nekoliko vzhodno od Aementièresa.

NEMŠKA BOJNA ČRTA SE NEPRESTANO PODALJŠUJE.

»Amsterdamer Courant« poroča, da se nemška vojna črta neprestano podaljšuje. Severno francosko vojno brodovje podpira od zjutraj 24. t. mes. nadalje angleške vojne ladje pri njih napadu na belgijsko obrežje.

BOJI PRED BELFORTOM.

Berolin. »Vossische Zeitung« poroča, da se je vršil resen artiljerijski spopad v južnem Sundgavu. Francozi so poskušali naskočiti nemške postojanke pri krajih Sept in Largitzen. Nemška artiljerija je streljala od Bisela in Feldbacha. Francoske kavalerijske in infanterijske patrulje so neprestano pojavljale med Rechesy in Moos. Od Belforta do Mülhausna se mrzlično delala. Kraje v trdnjanskem ozemlju spreminjajo v male trdnjave. Iz strahu pred obleganjem utrdbo po nemški težki artiljeriji so jih zelo močno utrdili in postavili vanje številne posadke.

RAZPOLOZENJE V PARIZU.

Iz Genta se poroča, da so postali Parizani zopet nervozni in pesimistični, ker so uradna poročila o bitki prekratka. Osobito se obžaluje, ker so zavzeli Nemci med Royem in Arrasom velikanski prekop. Takozvani Grand Canal du Nord je dolg 95 km. Nemci tam lahko dobro kriti napredujejo.

ODLOČITEV BITKE NA SEVERNEM FRANCOOSKEM SE BLIŽA. — NEMCI NAPREDUJEJO.

Rotterdam. Listi poročajo, da se bitka ob kanalu Yser nadaljuje. Dognana je, da Nemci na celi črti prodirajo. Med Nieuportom in Ostende so spravili zelo spretno težke baterije na dobro zavarovane postojanke, odkoder neprenehoma obstreljujejo angleške bojne ladje. Angleške ladje radi plitvosti morja ne morejo priti tako blizu obale, da bi uspešno odgovarjale. Od treh kanonskih čolnov je bilo 25. oktobra videti samo enega; iz tega se sklepa, da sta druga dva hudo poškodovana. Ti čolni imajo tudi preslabe topove, da bi Nemcem kako občutno škodo napravili. Južno od Dixmuidena se zavezniki vidno umikajo. Obrežno prebivalstvo beži v Calais.

Gravenhage. »Daily Telegraf« poroča iz Sluisa, da se boji v severno-zahodnem kotu Belgije na celi črti nadaljujejo in da se angleško brodovje proti nemškim baterijam na obali z nezmanjšano trdovratnostjo bori. Boji prinašajo obema strankama velike izgube.

»Handelsblaad« piše, da bi bili Nemci Dünkirchen že zasedli, ako bi Angleži ne dobili nepričakovano močnih ojačenj. Zdi se, da so Angleži v resnici izkrcali blizu 100.000 moč pri Dünkirchnu, Boulogne in Calais.

Amsterdam. »Telegraf« poroča: Belgijci se bore z velikim junaštvom pred očmi svojega kralja. 26. oktobra zjutraj je gromenje topov nekoliko potihnilo, opoldne pa zopet začelo z veliko močjo. Nemški mornarji so 25. oktobra zasedli Heyst in Knocke in več vasi med Sluis in Brügge. Nemci strážijo svetilnik pri Knocke, da jih izkrcavanje Angležev ne prehití. Na sipinah stoje nemške straže. Angleški državljanji ob obali morajo deželo zapustiti.

Nadaljna premikanja čet se opazujejo v smeri proti Brügge. Pretekli petek so prišle čete v Antwerpen z namenom, da gredo v Thouront Wstende. V četrtek so pripeljali v Brügge nekaj belgijskih ujetnikov. Posadko v Brügge tvorijo Bavarci in mornarji; na vladni hiši veje bavarska zastava. Mesto je mirno, pošta in brzojav počivata.

Berolin. Vsa poročila soglašajo, da je dospela bitka na zahodu do kritične točke in da bo padla odločitev v nekaj dneh.

Zürich. Angleško uradno poročilo javlja, da je neki nemški podmorski čoln dne 24. oktobra napadel z veliko silo angleške ladije med Nieuportom in Ostende.

Berolin. Zdi se, da Angleži o nemškem prodiranju do mesta Calais ne dvomijo več. »Times« vidi v tem zopet roko nemškega cesarja, ki bi rad z zavzetjem mesta Angleže oplašil in rad napravil vtis na nevtralce s tem, da bi postavil na obal kanala nasproti Doverju nemško zastavo.

Berolin. Nemški listi poročajo z dne 26. oktobra: Mesto Roulers je v nemških rokah; Nemci napadajo mesto Arras.

ANGLEŽI RAZSTRELILI BELGIJSKI KRAJ LIPE.

»Times« poročajo iz Dünkirchna: Angleške vojne ladje so popolnoma razstrelile belgijski kraj Lippe, ki šteje 14.000 prebivalcev. Lippe je oddaljen štiri morse milje od obrežja in leži med Ostendom in Nieuportom.

Ruski ultimati Bolgariji.

»Rusko Slovo« poroča poluradno iz Moskve: Bolgarska vlada je pozvana, naj sedanjo Rusom sovražno vlado nadomesti s koalicijsko vlado, v kateri bi bile zastopane vse stranke ali naj pa prekine svoja pogajanja na Dunaju in v Carigradu.

7 RUSKIH DONAVSKIH MONITORJEV SE VOZI PRED RUŠČUK.

Iz Ruščuka se poroča, da se vozi po Donavi proti Ruščuku 7 ruskih donavskih monitorjev s 23 ladjami.

ANGLEŠKA VOJNA LADJA PRED DEDEAGAČEM.

Sofija. Agence Tel. Bulgare poroča: Dne 26. oktobra je prišel v vode Dedeagača angleški torpedni rušilec.

Nova grožnja Turčiji.

Lipsko, 26. oktobra. Iz Peterburga poročajo, da prinaša »Rusko Slovo« iz baje zanesljivega vira naslednjo vest: Angleški poslanik v Carigradu je sporočil turški vladi, da bo Japonska v slučaju, če napove Turčiji Rusiji in Angleški vojsko, takoj napadla Mezopotamijo. Japonska bo poslala Turčiji noto, v kateri bo izjavila, da je prevzela varstvo angleških interesov v Aziji in da je pripravljena z vso svojo armado se boriti na strani Rusije in Angleške.

Francoske ladje so se ustrašile avstrijskega podmorskega čolna.

Dubrovnik. Francosko brodovje, ki je brez vsakega uspeha bombardiralo Punto d' Ostro, je manifestiralo svojo boječnost. Stvar je ta-le: Naš podmorski čoln je šel nasproti tem sovražnim ladjam. Ko so ga od daleč opazile te francoske ladje, so spremenile smer ter odplule z največjo hitrostjo na morsko gladino. Streljale so močno, ali brez uspeha; napravile niso nobene škode. Pomislite, samo en naš podmorski čoln napravi tak strah, da francoske ladje beže. — Iz Hercege Novega se nam poroča: V soboto zjutraj smo slišali v daljavi močno gromenje, kar je pomenilo, da je francosko brodovje blizu. Konečno se je opazilo na morju mnogo ladij, ki so se pomikale proti trdnjavam ob vhodu v Boki. Iz neposredne bližine so pričele z vso silo streljati na neko našo torpedovko, ki je bila zunaj, in na trdnjavo Punto d'Orso, ali vse

ZBIranJE MOČNIH NEMŠKIH ČET V JUGOZAPADNI BELGIJI.

Iz Rotterdamu poročajo, da Nemci v jugozapadni Belgiji koncentrirajo velikanske sile, da bodo napadle ostanke belgijske armade pri reki Yser in krajno levo krilo zaveznikov prodrle.

ROUSSELEARE ŠE V NEMŠKIH ROKAH.

»Nieuw Rotterdamse Courant« poroča 26. t. m. iz Oostburga: Gromenje topov iz smeri Ostenda je vedno hujše. Včeraj (25. t. m.) so bili Nemci še v posesi Rousseleareja.

30.000 INDIJCEV V BOJNI FRONTI.

London. Državni tajnik za Indijo poroča, da je sedaj uvrščenih med francosko-angleško armado 30.000 Indijcev.

FRANCIJA ZAPLENILA NEMŠKE HOTELE.

Pariz. »Matin« poroča: Francoska vlada je zaplenila 15 velikih hotelov v Nizzi, last Nemcev.

Iz Toulona poročajo, da je vlada prejela vse avstrijske in nemške potnike na veliki španski ladji »Kraljica Viktorija Eugenijs«. Potniki so zaprti v Toulonu.

ANGLEŽI SE BOJE NEMŠKEGA NAPADA NA ANGLIJO.

»Times« izvajajo: Angleško vlado tako strašno skrbi možnost nemškega napada na Anglijo, da rajši tvega sovrastvo Združenih držav, kakor da bi trpele ameriške pošiljke po morju, ki bi mogoče pospeševale izpeljavo nemških načrtov.

RAZDOR MED ANGLEŠKO IN BELGIJSKO VLADO.

Dunaj, 27. oktobra. Dognalo se je, da je razdor med angleško in belgijsko vlado gotova stvar, ker bi rada Belgija sklenila separatni mir.

× × ×

AVSTRIJSKE KORISTI V BELGIJI.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. urad.) Spoznamo z nemško civilno upravo Belgije odposlje trgovinsko ministrstvo enega delegata v Bruselj in v Antwerpen, da bodo zastopane avstrijske koristi in da se zagotovi osobito tisto blago, ki se nahaja tam na avstrijski račun, naj že gre za eksportno blago ali pa za premorske surovine.

brez uspeha. Ustrelili so večkrat iz daljave od 8 do 10 km. Ljudstvo se je zbralo in opazovalo s težkim srcem usodo torpedovke, okoli katere se je zaradi padanja granat vzdigovalo morje 10 m visoko. Vsak je bil vesel, ko se je torpedovka srečno vrnila v luko.

Kulturni boj na Francoskem za časa vojne.

Francoski kulturnobojniki si ne dajo miru niti za časa vojne. To priča španski list »El Debate« z dne 29. septembra, ki poroča, da je francoski uradni list »Le Journal Officiel« z dne 20., 21. in 22. septembra letos priobčil celo vrsto dekretov o zasegi cerkvenih ustanov v mnogih departementih. In sicer so to departementi Pas-de-Calais, Bouche du Rhone, Aveyron, Cher, Corriere, Doubs, Gers, Loire, Eure, Nord in Oise. Pariški list »La Croix« je proti temu priobčil odprto pismo na znanega nacionalističnega fanatika Maurice Barrés, v katerem ga prosi, naj zastavi pri vladi svoj vpliv proti cerkveni ropu. V pismu med drugim pripominja: »Rop in plenitev očita Prusom. Ali ni potem sramota, da enak očitke zasluži naša vlada?« To je treba pribiti za slučaj, če se bodo Francozi zopet enkrat ogorčevali nad poškodovanjem kake cerkve po nemških topovih.

Dnevne novice.

+ Knjižica v 14 jezikih! — Za zdravnike in bolniške postrežnike in postrežnice vojaških ranjencev se tiska v graški tiskarni »Styria« knjižica »Rdečega križa« v 14 jezikih, ki bo res izvrstno služila in vsem pomagala iz premnogih zadržev. Porabna bo tembolj, ker bo obsegala le prav kratka vprašanja in odgovore in ker bo pri vsaki besedi označeno, kako se naj izgovarja.

+ Osmi na po ranjem gospodu Jan. Gerčar bo v četrtek ob 8. uri v Dobu.

— Franciskan P. dr. Gvido Rant, profesor bogoslovja, je bil poklican za vojnega kurata k »Marschbrigade« generalmajorja Jaschke, ki se sočasno nahaja v Beljaku. To je že peti vojni kurat, ki ga je dala slovenska frančiškanska provincija.

— Č. g. župnik Kocijančič obolel. V deželni bolnici na kirurškem oddelku, v pritličju na levo št. 1 se nahaja nevarno oboleni preč. gospod Anton Kocijančič, župnik na Mirni in se priporoča preč. eg. sobratom v memento.

Štev. 9. »Ilustriranega Glasnika« prinaša sledeče slike: Baterije kalibra 42 cm pri delu. — Pogled na Antwerpen. — Izstreljeni torpedi. — Ruski špijon v zrakoplovu. — Eksplozija min pod morsko gladino. — Vernih duš dan. Pokopališče po bitki. — Težave naših topničarjev na Srbskem. — Mlad vojak piše očetu na bojno polje. — Nemci obstreljujejo ruski aeroplan. — Przemysl. Ruski berač. — Skrb za ranjence na Nemškem. — General pl. Hindenburg. — Največji podmorski čoln na svetu. — Črnuče. Slovenski črnovojniki. — Litija. Princ Hohenlohe. — Vernih duš dan.

— Odlikovan je dedni princ Karol Egon Fürstenberg, poročnik gardnega zbora, z redom železne krone.

— Samoumor vsled smrti ženina. Hči dunajskega uradnika Eleonora Olschbauer je izvršila samoumor, ker je padel njen ženin, ki je bil stotnik v nemški armadi.

— Vojaški kurat črnovojniške brigade št. 105, č. g. Franc Kren, piše te dni svojemu svaku z bojišča: Dragi! Z božjo pomočjo sem še zdrav! Drugače je pa popolnoma vojaško življenje. Topovi pokajo, krogle švigajo, šrapneli sikajo po zraku, da je groza. Človek se mora tu odpovedati vsem ugodnostim. Srčen pozdrav!

— Kot vojna kurata sta še vpoklicana č. g. g. Franc Zagoršak, kaplan na Ptujski gori in Peter Jurak, kaplan na Ljubnem.

— V srbskem vjetništvu je po poročilu avstrijskega konzulata 70 avstrijskih častnikov. Nahajajo se v Nišu.

— Prenehali so s šolskim poukom v Bjelovaru in Sisku, da v šolskih prostorih nastanijo vojaške bolnice.

— Poroka. Predsednik Slov. kat. del. društva in strokovnega društva v Kropi, g. Franc Petrač, se je poročil 26. t. m. z gđno Gizelo Gartner. Vrlemu predsedniku in mnogo zaslužnemu članu naših društev obilo sreče! Imenovani je bil zadnji čas v vojski pri Grodeku v Galiciji ter biva na dopustu vsled bolezni.

— Privatni telefonski pogovori so zopet dovoljeni iz Ljubljane z Mariborom, Celjem in Gradcem. Dovoljenje je došlo na intervencijo gospoda dež. glavarja dr. Iv. Šusteršiča. Telefonski pogovori z Dunajem iz vojaških ozirav še niso dovoljeni.

— V zadnjih bojih v Galiciji je bil 19. t. m. ranjen učitelj France Belin (97. pešpolk) iz Soče pri Bovcu. Ima težko ranjeno levo roko. Leži v Satoralja Uhely Dohanygyer 203.

— 70letnica Ksaverja Šandorja Gjalškega. Znani hrvatski pisatelj Šandor Gjalški, ki je znan tudi nam Slovencem, je danes izpolnil 60. leto.

— Transporti veleizdajalcev. Iz Osjeka poročajo hrvatski listi, da so tja pripeljali 500 veleizdajalcev Bošnjakov, kmetov in inteligence ter 32 pravoslavnih popov.

— 100 slovenskih ranjencev z južnega bojišča je v zagrebških bolnišnicah.

— Strašna nezgoda na Opčinah. Iz Trsta poročajo 26. t. m.: Nocoj se je pripetila na postaji južne železnice na Opčinah strašna nesreča. Okolo 1/212. ure je šel 20 let stari Franc Vidrič, doma iz vipavske okolice, nekoliko vinjen čez železniško progo, kjer ga je zagrabil stroj štev. 847, mu nalomil črepinjo in odtrgal levo roko. Dr. Bellen mu je nudil prvo pomoč ter ga poslal z vozičkom v tržaško bolnišnico. Vidričev stanje je brezupno.

— Prva licitacija letošnjega mošta se je vršila dne 20. t. m. v Špilfeldu. Prodajal se je pridelek g. grofa Franca Attemsa z raznih leg v Slov. goricah. Slabši mošti so dosegli do 128 K, boljši do 190 K za polovnjak; beli burgundec do 231 K in kozjaški muškatelec 275 do 276 K za polovnjak.

Ljubljanske novice.

Iz Konferenca SS. C. J. za mesto Ljubljana bo 28. oktobra (v sredo) v Alojzijevisču (II. nadstr.) popoldne ob 5. uri. Predmet: Pastirstvo v vojnem času.

Iz Potres v Ljubljani. Danes dopoldne ob 10. uri 25 minut se je začutil v Ljubljani precej močan potresni sunek. Čutil se je v Ljubljani v nekaterih krajih bolj, v drugih manj; v nekaterih krajih pa sploh nič. V frančiškanskem samostanu n. pr. niso čutili potresa v župnem uradu, v I. nadstropju se je pa streslo tako, da so šklepetala okna in zrcala. V kavarni Union se potres ni čutil. Kakor ob velikanskem ljubljanskem potresu se je tudi pri današnjem potresu opazilo, da se je tam, kjer stoje hiše na skalnatih tleh okoli Grada, potres manj čutil, kakor na peščenih tleh. Bolj se je čutilo tresenje v višjih nadstropjih, kakor v nižjih. Ravnatelj ljubljanske potresne opazovalnice deželni šolski nadzornik Belar je bil tako ljubezniv, da je našemu uredniku podal sledeči intervju neposredno po potresu: »Središče potresa mora biti oddaljeno od Ljubljane do 150 km. Celo tresenje zemeljske plasti je trajalo,

kakor zaznamujejo aparati opazovalnice, 15 minut; močno tresenje (gibanje) zemeljske plasti, ki so jo mogli ljudje čutili, je trajalo v Ljubljani 6—7 sekund. Pričelo se je gibanje s kratkim potresnim gibanjem; uvodni fazi je sledilo močno, valovito gibanje. Pravo gibanje zemeljske plasti je znašalo 2 mm, v središču (ognjišču) potresa je pa moralo znašati 8/9 stopnje. Razširil se je potres od vzhoda jugovzhoda, čas približno 10 ura 25 minut; 30 sekund je trajalo malo tresenje, sledil je najhujši sunek, ki je trajal 25 do 30 sekund. Faktično gibanje zemlje je čez poldrug kilometer. Na licu mesta potresnega središča (Zagreb?) je bilo 5 do 6 sunkov. Finejši aparati za registriranje so (200 do 300 stokratno povečanje v kleti seveda uničeni. Potres so zaznamovali stokrat povečevalni aparati, ki beležijo tresenje zemeljske plasti v ljubljanski potresni opazovalnici.

Iz Novi vojak. Ljubljana se je zopet napolnila z novimi mlajšimi črnovojniki. Pomalem so dohajali sem že v nedeljo dopoldne, včeraj pa so bili vlaki napolnjeni večinoma z vojniki novinci. To so prav čvrsti dečki in vsi prav dobro razporejeni, v svesti si, da so prišli opravljati častno dolžnost kot branitelji domovine. Oni, ki so prišli podnevi, so bili preoblečeni takoj včeraj in jih danes že vežbajo, kar dokazuje, da je naša vojaška uprava v pravih rokah in najlepšem redu. Mladenci prihajajo semkaj tudi danes.

Iz V garnizijsko bolnico so zadnje dni došli sledeči ranjeni, oziroma bolni vojaki: Od 17. pešpolka: Petrač Valentin, Lukežič Vincenc, Hribnik Ivan, Medved Alojzij, Hafner Jakob, Morela Evstahij, Močnik Mihael, Stefanec Marko, Pavlič Jožef, Kužnič Vid, Hudorovac Mihael, Jevnik Josip, Mihovac Franc, Košir Ignacij. — Od 97. pešpolka: Skok Karol, Čurk Josip, Orel Ivan, Novinc Anton, Barta Leopold. — Od lovškega bataljona št. 20: Ule Franz, Mikolič Ivan, Medica Ivan, Zanutel Anton, Božič Anton, Kovač Ivan, Strle Ivan. — Od lov. b. št. 7: Jakovšek Alojzij. — Od domobr. pešp. 27: Praprotnik Tomaž, Škerjanec Ludovik, Knafelc Ivan.

Razna poročila.

PRESTOLONASLEDNIK ZOPET NA DUNAJU.

26. t. m. zjutraj se je vrnil prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef iz Pulja na Dunaj. Cesarju je poročal že ob 8. uri zjutraj o svojem potovanju. Ob 10. uri se je peljal prestolonaslednik v vojno ministrstvo, nato je pa obiskaval ranjence.

SONNINO ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTRE?

Rim, 26. oktobra. V političnih krogih se zatrjuje, da se je Sonnino skoraj odločil, da sprejme zunanji portfelj. To da se je zgodilo, ko so bila zadnja nasprotja premagana.

POSVETOVANJE POLJSKIH POSLANCEV ZA SKLICANJE POLJSKEGA KLUBA.

Dunaj, 26. oktobra. Tukaj se mudeči poljski gospodarskoizobornični člani, državni in deželni poslanci so pod predsedstvom dr. Germana imeli ponovno posvetovanje o sedanjih težkih galitskih razmerah. Poudarjalo se je, da je tudi vlada prepričana, da z ozirom na opustošenja v osvobojenih galitskih pokrajinah, na razsajanje epidemičnih bolezni v teh krajih in na pomanjkanje najpotrebnejših živil zaenkrat še nikakor ni želeli, da bi se begunci trumoma vrnili na svoje domove ter so centralne oblasti že potrebno odredile, da se to ne zgodi. Za prvo silo se pošlje v Galicijo moke, riža in masti. Za pravočasno in zadostno aprovizacijo se je ustanovil poseben odbor. Končno se je sklenilo naprositi načelnika poljskega kluba dr. Leo, da čim prej skliče plenarno sejo poljskega kluba.

NIZOZEMSKA IZDALA ZA MOBILIZACIJO 200 MILIJONOV KRON.

Amsterdam. Nizozemska je mobilizirala zaradi svoje nevtralnosti 300.000 mož in izdala v ta namen 200 milijonov kron, katere je parlament dovolil. Zahteval se bo kredit nadaljnjih 100 milijonov kron.

TUJE BRODOVJE OB NORVEŠKI OBALI.

Iz Stockholma se poroča: Ob norveški južni pomorski obali se opazujejo znameniti tujih pomorskih vojnih sil. Nad Eken-sundom je križaril v zraku neznan hidroplan, v zalivu Jaoderen so videli dva ali tri podmorske čolne.

KOLERA V AVSTRIJI.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča: 26. t. m. so se doglali 4 slučaji azijske kolere na Dunaju, 1 slučaj v Kromerizu (Krems), dva slučaja v Kraljevi Vinohradih, en slučaj v Brnu, dva slučaja v Neugasse, dva slučaja v Opavi, šest slučajev v Pišinu. V Galiciji so doglali 14

slučajev v Olszynju in pet slučajev v Lisu.

POTRES V GORNJI ITALIJI.

Turin. Iz nekaterih okrajev v severnem Piemontu prihajajo poročila, da je napravil potres nekaj škode. Več hiš je poškodovanih.

Ruski car vojni mornarici.

Peterburg. Minister za mornarico je sporočil poveljniku baltiškega brodogradnja sledeče: Car izreka mornarici priznanje za naporno delo tekom jeseni med nevarnostmi od strani torpednih in podmorskih čolnov. Mornarica je spretno, vztrajno in uspešno branila obal in glavno mesto in podpirala armado na suhem. Kljub premoči na številu ni dosegel predrzni sovražnik nobenih resničnih uspehov. Car upa, da bo Bog napore ruske mornarice, ki se bori za slavo predrage domovine, blagoslovil s končno zmago.

Nemiri v Macedoniji.

Sofija, 27. oktobra. Agence Tel. Bulgare poročajo: Prefekt Strumice brzojavlja, da se je pojavila v okraju Radovište srbska banda, ki požiha in bolgarsko prebivalstvo strahuje.

Po poročilih iz Strumice so neznani storilci ustrelili nedaleč od mesta poslanca Georgieva, člana demokratične stranke v sobranju.

Rusi in Perzijanci.

Carigrad. Perzijski list »Haver« poroča iz Teherana: Ruski poslanik je sporočil perzijski vladi pri izročitvi odgovora na njeno noto, da Rusija ne more čet odpoklicati iz Azerbejdžana. Če bo Perzija nevtalna, se bo to zgodilo po vojski. Rusija bo neodvisnost Perzije varovala. Perzijski kabinet z noto ni bil zadovoljen in pripravlja še eno, hujšo od prejšnje. Narod postopanje odobrava.

Carigrad. Perzijski listi pišejo, da so Rusi zapustili mesto Saudčbulak, ki leži južno od jezera Urmia. Kavalerija, infanterija in artiljerija je odšla na Rusko; ostalo je samo 30 kozakov. Perzijanci se tega veseli. Topove, ki so jih zakopali po zavzetju mesta od strani Rusov, so zopet izkopali in postavili v dobre pozicije.

Portugalska se le pripravlja na vojsko.

Iz Lizbone se poroča preko Genfa: Ministrski svet je odobril vse priprave za vojsko. Portugalski kontingent nastopi začetkom decembra. Častniki so že odpotovali v London, da so dogovore z angleškim generalnim štabom. Poleg ekspedicijskega zbora se ustanovi tudi rezervni zbor. V zbornici se uradno naznani, da želi Anglija udeležbo Portugalske v vojski. Navdušenje v Portugalski je baje veliko in vsi voditelji strank izjavljajo, da se mora beseda držati.

PORTUGALSKA NAPOVE VOJNO MESECA NOVEMBRA.

Geni. Iz Pariza poročajo, da bo Portugalska napovedala vojno sredi novembra. Kot vzrok napovedi bo navedla, da so nemške čete prestopile Niasso. Portugalci so za vojsko vsi navdušeni. Poveljstvo bo prevzel general Castro.

PROTINEMŠKA LIGA V LIZBONI.

Pariz, 27. oktobra. (Kor. urad.) »Temps« poroča, da je ustanovil v Lizboni član znanstvene akademije Cabreira protinemško ligo. Za predsednika lige je bil izvoljen general Monteiro, njen delegat v Franciji je Xavier de Carvalho.

Velikanske izgube angleške mornarice.

Nizozemski listi izvajajo, da je prizadelo nemško vojno brodogradnjo angleški mornarici dozdej večjo škodo, kakor jo je trpelo angleško vojno brodogradnjo v vseh pomorskih bitkah minulega stoletja. Angleži so izgubili dozdej na po Nemcih potopljenih angleških ladjah približno 3000 častnikov in mornarjev. Pri Abukirju, kjer je Nelson popolnoma uničil francosko bro-

dovje, so izgubili Angleži 218 mrtličev. Ko so Angleži uničili pred Kodanjem dansko vojno mornarico, so izgubili Angleži 943 mož, a mrtvih je bila med njimi le ena tretjina. Celo v slavni pomorski bitki pod Nelsonovim vodstvom pri Trafalgarju so izgubili 402 moža.

Turki beže na Libanon.

Berolin. »Tageblatt« poroča iz Rima: Iz Bejruta pišejo, da beži prebivalstvo iz strahu pred obstreljevanjem mesta od strani Angležev na Libanon.

Boji v Južni Afriki.

Pretoria. Reuterjev urad. Ob reki Oranje je napadel Angleže polkovnik Maritz z vsemi četami, 4 strojnimi puškami in 8 topovi. Angleži imajo 8 ranjencev; številna sovražnikovih izgub se ne more ceniti, ker je ranjence s seboj vzel.

V Egiptu in v Južni Afriki vre.

Egiptovski list »El Haran« poroča, da so zaprli Angleži nekega dijaka velikega mohamedanskega vseučilišča v Kairu. Preiskava je dognala, da vseučiliški profesorji in šejki pripravljajo v Egiptu vstajo. Angleži so potrebno ukrenili. Neki drugi egiptovski list poroča, da je odposlala sudanska vlada proti darfurskemu hakimu vojake, ker je nastopil proti Angležem.

»Tanin« poroča iz Aleksandrije, da so se krvavo spopadli v Francijo namenjeni indijski vojaki z angleško posadko. Indijske čete se upirajo transportu v Marseille, češ, da so jih le za Aleksandrijo najeli. Niso voljni, da branijo v vojski Francijo. Ubitih je bilo 7 angleških vojakov; 30 indijskih vojakov je obsodilo vojno sodišče na smrt.

ANGLEŽI ZAPIRAJO EGIPTOVŠKE DIJAKE.

Carigra. Egiptovski list »El Haran« poroča, da so zaprli Angleži več visokošolcev na univerzi Azhar v Kairu. Preiskava je dognala, da so profesorji te univerze v zvezi s šejki mošeje Azhar pripravljali vstajo. Angleži so ukrenili vse potrebne protiodredbe.

Neki drugi list v Egiptu poroča, da je vlada v Sundaneziji poslala proti hakimu v Darfurju čete, ker je ščuval prebivalce proti Angležem.

Boj za Čingtau.

Iz Pekinga se poroča v London, da so Japonci razvrstili svoje oblegovalne topove pred Čingtauom in da se lahko vsak čas prične splošen napad.

CESAR VILJEM BRANITELJEM ČINGTAVA.

Frankobrod, 26. oktobra. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je cesar Viljem poslal potom nemškega veleposlaništva v Pekinu braniteljem Čingtava sledečo brzojavka: »Bog bodi z vami v bližnjih hudih bojih. Moje misli so pri vas. Viljem, cesar-kralj.«

Uničene japonske ladje.

Frankobrod ob Meni, 26. oktobra. Neko rusko poročilo pravi, da je bilo od začetka vojske od nemških min uničenih pet japonskih ladij, med njimi dve križarki. Dve drugi ladji sta bili težko poškodovani. Od 12. oktobra naprej so Nemci zopet položili veliko novih min.

Novi boji v Libiji.

Tudi v Libiji se čuti veliko mohamedansko gibanje, ki je v prvi vrsti podpihuje Enver paša. Meseca septembra so domačini v Cirenajki petkrat napadli Italijane. 5. septembra je bila popolnoma uničena neka laška karavana, ki je iz Gheriata v Mursuk eskortirala 300.000 frankov v srebru. Italijani so zažgali v Cirenajki tabor, v katerem je taborilo 600 Beduinov. 8. t. m. je neka arabska tolpa udrila do italijanske utrdbe Apollonia. Ropala je

živino. Posadka je Arabce prepodila. Padla sta v boju dva Italijana. 13. t. m. so ob nekem napadu na neko karavano med Zuetino in Gedabijo izgubili Italijani enega častnika, 26 vojakov in tri domačine, 25 jih je pa bilo ranjenih. 21. t. m. so Arabci zopet napadli neko italijansko karavano. Italijani so izgubili 6 mrtvih in 8 ranjencev.

PURANI

lepi, 5—7 kg težki, so naprodaj od sreče do četrta na Vodnikovem trgu. Zadnjikrat! 3053

Sprejme se takoj

izurjena prodajalka

Špecijske stroke. Ponudba je nasloviti na upravnštvo Slovenca pod »Prodajalka št. 3054.«

Franc Vuga,
trgovec

Mici Vuga, roj. Randl

poročena.

Grobelno

Ljubljana

Zahvala.

Podpisani se v svojem in sorodnikov imenu zahvaljuje vsem, ki so povodom smrti blagega gospoda

Janeza Gerčarja

knezoškofijskega duhovnega svetnika, župnika in krajnega šolskega nadzornika v Dobu

izkazali na katerikoli način zadnjo čast blagemu gospodu. Zahvaljujem se njegovemu prijatelju preč. g. gen. vikariju J. Flisu za vodstvo žalnega sprevoda, preč. g. dekanu, čast kanoniku J. Lavrentiču za ganljive besede v cerkvi, vsem č. g. duhovnim tovarišem, ki so ga spremlili na zadnjem potu, ki so se ga tu ali doma soominjali v molitvah. Zahvaljujem se vsem dobskim faranom, dekliški Marijini družbi, izobraževalnemu društvu in požarni brambli, istotako občinskim zastopom v Dobu, Brezovici, Krtni in Podrečju, šolskemu vodstvu v Dobu in na Krtni, da so se vdeležili v obilnem številu njegovega pogreba. Iskrena hvala pevcem za ganljive žalostinke! Bog plačaj vsem darovalcem krasnih vencev.

Vsi, posebno pa dobski farani, spominjajte se ga še naprej v svojih molitvah!

Janez Langerholc,
župni upravitelj.

3053

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče. Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za plesti.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvala za dame, gospode in otroke na

edino moderno domače podjetje te stroke tovarno P. Kozina & Ko. v Trzinu. Tvrd-

ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalogo samolastnih, najboljših in za vsako

nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence